

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U002926

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорокін Дмитро Ігоревич

2. Sorokin Dmytro Igorevych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.02

Назва наукової спеціальності: Внутрішні хвороби

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-05-2009

Спеціальність за освітою: 7.110.101

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Морфо-функціональні особливості міокарда лівого шлуночка серця в хворих на гіпертонічну хворобу з ожирінням.
2. Morphofunctional peculiarities of left ventricular myocardium in obese patients with essential hypertension.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: гіпертонічна хвороба, асоційована з ожирінням. Мета дослідження: оптимізація ефективності діагностики уражень міокарда лівого шлуночка в пацієнтів із гіпертонічною хворобою, сполученою з надмірною масою тіла та ожирінням на підставі комплексної оцінки морфо-функціонального стану міокарда лівого шлуночка у взаємо-зв'язку з антропометричними параметрами, показниками цитокінового й ліпідного спектру крові. Методи дослідження: загальноклінічні, антропометричні, інструментальні, морфологічні, статистичні. Теоретичні і практичні результати: отримані результати можуть бути використані лікарями практичної охорони здоров'я та науковцями з метою оптимізації діагностики структурно-функціональних порушень МЛШ та прогнозування перебігу захворювання у пацієнтів із надмірною масою тіла та ожирінням. Підтверджено доцільність використання індекса-ціі ММЛШ до зросту в м²,7, що дозволяє більш адекватно оцінити зростання ММЛШ при паралельному збільшенні маси тіла у пацієнтів із АГ. У дослідженні показано, що ожиріння та АО, які пов'язані з підвищенням активності проза-

пальних цитокінів і дисліпідемією, сприяють ремоделюванню МЛШ у пацієнтів із АГ. У зв'язку з цим, діагностика наявності та ступеня ожиріння на підставі розрахунку ІМТ та визначення АО, що заснована на простому та доступному, у практичному сенсі, вимірювані ОТ, дозволить обрати патогенетично обґрунтовану стратегію немедикаментозної та медикоментозної терапії даної категорії пацієнтів із АГ. Новизна: уперше проведено порівняння клінічних та морфологічних даних щодо впливу ожиріння, активації прозапальних цитокінів на морфо-функціональний стан МЛШ при АГ. Встановлено взаємозв'язок між наявністю підвищеної маси тіла та розвитком гіпертрофії та дисфункції МЛШ, а також з перевагою концентричної гіпертрофії у гіпертензивних пацієнтів. Показано, що використання показника ІММЛШ (г/зріст м^{2,7}) дозволяє більш коректно оцінити наявність ГМЛШ порівняно з традиційним показником ІММЛШ (г/ППТ м²), при застосуванні якого при ожирінні нівелюється зростання маси міокарда на фоні зростання маси тіла пацієнтів із АГ. Вивчено взаємозв'язки між цитокіновим профілем крові та структурно-функціональною перебудовою МЛШ у пацієнтів із АГ із супутнім ожирінням. При цьому, уперше показано, що зростання активності ФНП-б сприяє розвитку ГМЛШ, тоді як ІЛ-6 призводить до дисфункції МЛШ. Проведене уперше порівняння використання різних методичних підходів до діагностики АО показало, що тільки в пацієнтів із наявністю АО (IDF, 2005) спостерігалось вірогідне підвищення активності ФНП-б та ІЛ-6. Разом із тим, АО було взаємопов'язано з гіперцитокінемією й ГМЛШ при застосуванні всіх трьох діагностичних критеріїв: АО (ВОЗ, 1998), АО (АТР III, 2001) и АО (IDF, 2005). Визначено, що в морфогенезі гіпертензивного серця при АГ, сполученій з ожирінням, більшою мірою розвивається ГМЛШ та ремоделювання міокарда ЛШ на фоні ліпоматозу, зменшення кількості функціонально спроможних кардіоміоцитів та зростання інтенсивності апоптозу. Виявлено, що виражене виснаження компенсаторно-адаптаційних механізмів МЛШ при АГ та ожирінні проявлялося надмірним накопиченням ліпофусцину в цитоплазмі кардіоміоцитів у поєднанні з вираженою клітинною та стромально-судинною дистрофією. Виявлено особливості інтерстиціального колагенотворення в гіпертрофованому МЛШ при АГ із ожирінням, що проявлялося переважанням молодого інтерстиціального колагену III типу, що, можливо пов'язано як із загальною гіперліпідемією, так і з місцевим розростанням жирової клітковини. Встановлено можливість залучення ФНП-б, ІЛ-6 та ендотелінової активації до регуляції процесів альтерації, апоптозу, ліпоматозу, ліпофусцинозу, порушення колагенотворення. Ступінь впровадження: результати роботи впроваджено в практичну діяльність терапевтичного відділення ОКЛ м. Харкова, терапевтичних відділень МКЛ № 11 та Міського центру діагностики та лікування артеріальної гіпертензії м. Харкова. Результати роботи впроваджено в навчальний процес кафедри патоморфології ХНМУ та кафедри загальної та клінічної патології факультету фундаментальної медицини ХНУ ім. В.Н.Каразіна. Сфера використання: медицина, терапія

2. Object of the research: Hypertension disease associated with obesity. Purpose of the research: To optimize the efficacy of myocardium left ventricle lesions diagnosis in patients with hypertension disease associated with abundant body mass and obesity. Methods of the research: General clinical, anthropometry, instrumental methods, morphological investigation, statistical analysis. Theoretical and practical results: The reasonability of application of index of LVMM to the height in m^{2,7} was proven, which allows more adequate assessment of LVMM with simultaneous increase of the body mass in patients with AH. It was shown that obesity and AH which are associated with increased activity of pro-inflammatory cytokines and dyslipidemia promote remodeling LVM in patients with AH. Therefore, the diagnosis and of the presence and degree of obesity based on BMI calculation and AO determining allows to choose pathogenetically substantiated strategy of treatment of these group of patients with AH. Novelty: For the first time, clinical and morphological findings about the influence of obesity, activation of pro-inflammatory cytokines on the state of the LVM in AH were compared. Association between abundant body mass and hypertrophy development and LVM dysfunction was established. As well as prevalence of concentric hypertrophy in hypertension patients. It is shown that the use of LVMMI allows more correct assessment of LVMMH when compared with the traditional LVMMI. Interrelations between cytokine blood profile and structural functional rearrangement of the LVM in patients with AH associated with obesity. Comparison of different methodological approaches to AO diagnosis showed that only the patients with AO demonstrated significant

increase of TNF- α and IL-6 activity. Degree of introduction: The findings of the research were introduced into the work of therapy department of Regional Clinical Hospital (Kharkiv), therapy departments of city clinical hospital No. 11 and City Centre for Diagnosis and treatment of arterial Hypertension. The findings of the research were used in the teaching process of pathomorphology department (Kharkiv National Medical University) and department of general and clinical pathology of faculty of fundamental medicine (Kharkiv National University named after V.N. Karazin). Sphere of application: medicine, therapy

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальова Ольга Миколаївна
2. Kovalyova O.N.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Михайло Антонович

2. Власенко Михайло Антонович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фадеєнко Галина Дмитрівна

2. Фадеєнко Галина Дмитрівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сенаторова Ганна Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сенаторова Ганна Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

